

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

176. szám.

Pest, october 7. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor há-
sábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Pest october 7.

Batthyáni Lajos egy a Wiener Zeitungban köz-
zé tett levele szerint miniszterelnöki hivataláról lemondott.

Köszönet neki érte, hogy ezt nem egy héttel később tette.

A ki ismeri az embereket, nem nehéz jöve-
dőlni. Többször irtuk már lapjainkban, hogy az ilyen emberek a legveszélyesebb pillanatban hagynak el.

Roth generálról tegnap közöltük legújabb hir-
még nem valósult.

Roth úr a hatórai gondolkozásra adott idő
arra használta, hogy megszökjék. Szerencsére
észrevételt és serogaink tőle alig vannak egy
órányira.

Ülés a képviselők házában

October 7.

Kossuth tegnap a Tisza vidékéről megérkezett.

Mint járt el ott, Csernátoni, ki Kossuthnak
egész útja alatt hű követője volt, le fogja írni.

Előre csak annyit, hogy a lelkesedtség min-
denfelé, leirhatlan, tán egy Lafayettet fogadhatták
Amerikában, mást senkit a historiában. A Tisza
és Duna közti nép az első felhívó szóra egész tö-
megben fog felkelni, összerombolni a szabadság
bérnyilkosait.

Na de ha valaha, most volt szükség, hogy
Kossuth köztünk legyen. Jelenléte alatt új életet
szív mindenki, s a legkomolyabb veszélyek száz-
szorta kisebbített alakban tűnnek fel.

Jellachich a legutóbbi tudósítások után Mo-
sonban van, s ott megállapodni látszik, mert se-
gítségét vár, miből az elnök jelentése szerint kö-
vetkezik, hogy a legrövidebb idő alatt a horvá-
tokon kívül még másokkal is lesz bajunk.

Menjünk az ülés terembe, hol már egy hét
óta úgy sem történik egyéb, mint hogy a sa-
ta térről jövő ujságok protocollisáltak.

Igy szokott az lenni, midőn a kormányban
mindenki tökéletesen megnyugszik. Most bezeg
nem kell a háznak minden apró csepi részletek-
be bocsátkozni mint azon időben, midőn a kor-
mány rud egy félszökében levő aristocrata kezé-
ben volt.

Ülés előtt csudálatos dolgokat beszéltek. Né-
mellyek már azt mondtak, hogy az osztrákok Mo-
dor, Baring és Sz. György városkát elfoglalták,
mire sokan elszönyöködtek, pedig kár volt mert,
ha még nem is történt meg, nagyon nagyon ké-
szen lehetünk rá. Egy ilyen tény a legtermé-
szetesb összefüggésben van a camarilla tervével.

No de ez még egyáltalában nem valósult.

Hanem vannak komolyabb híreink.

Bécsi tudósítások szerint a camarilla a ki-
rályal egy olly rendeletet iratot alá, mellynél
gyalázatossabban áruló ok irat az osztrákok be-
jövetele óta Caraffa idejét is ide számítva, soha ki
nem adatott.

E rendelet alatt először semmi ellenjegyzés
sem volt, s úgy látszik, hogy a pákozdi csata hi-
főre visszavették, mert az hivatalosan a nem-
zettel mind eddig nem közöltetett, csak egy jó
embereink küldtek meg belőle egy példányt.

A dolog azonban nem maradt abban.

Tegnap Jellachichnak egy futára fogadtatott
el, kinél egy betűről betűre ugyanazon királyi
rendelet találtatott azon meglepő külömbséggel,
hogy Ferdinand neve mellett egy magyar minis-
teri ellenjegyzés is kunczorgott.

Ki ezen minister? Rétsel general.

Ki legyen? ki legyen. Ki hallotta ennek a
madárnak csak hírét is?

De lássuk mi van ezen rendeletben.

Csekélység.

Ferdinand király ismert atyai szíve kemé-
nyen megszomorodik, hogy itt Magyarországon
mindenféle borzasztó dolgok, rendtelenségek és
törvényteleniségek történnek.

Ennek meggátlására legfensőbb királyi hatal-
mánál, hogy kegyelmesen rendel.

1. A képviselők háza eloszlatatik, s minden

határozatait úgy megsemmisítettnek mintha soha
nem is hozták volna.

2. Báró Jellacsics a fegyverszünet szentségét
megszegő rablócsorda vezető, a király személyé-
nek teljes hatalmú képviselőjévé nevezetik, pa-
rancsa alá adatnak minden a hazában található
hadsereg, honvédek, szabadcsapatok és a
nemzetőrség. A mit Jellacsich tesz, azt a király
maga teszi.

3. Az országban e napságtól fogva se vár-
megyének se városnak gyűlést tartani nem sza-
bad. Piszenni se szabad, még az istenfának se.

4. Az ország ostromállapotba tétetik, se tör-
vény se igazság, sem semmi nem uralkodik. A
mit Jellacsich mond, annak halál büntetés alatt
mindenki vakon engedelmeskedni tartozik.

5. Az ország új rendezés alá jövend. Magyar-
ország megszűnik létezni, nincs többé diploma-
tikai magyar nyelv, s az egész territorium Aus-
triába ünnepelesen beolvad, s azzal örökre egye-
sítettik.

Ezek volnának a főbb pontcskák, mellyhez
mindenkinek jó étvágyat kívánunk.

A jó király, a kegyelmes király ezt adta ne-
künk.

Mind ezen kemény dolgokat a képviselők há-
za előtt egyik jegyző egy nyomtatott példányból
olvasta fel.

Mit tett a képviselők háza?

Tán elrémült. Tán felkiáltott, hogy árulás
gyalázat, mint más alkalommal.

Nem. Isten és ember örök tanabizonyságára, a
képviselek úgy viselték magokat, miként a nem-
zet méltósága kívánta.

Harsogva nevettek minden pontra. És elha-
tározta magát mindenki, hogy a hazát az utolsó
csep vérig veszni nem engedjük. Még pedig nem
úgy, mint István herczeg.

Kossuth Lajos indítványozá, hogy a honvédi
bizottmány szerkezetén némi módosítások történ-
jenek. Nem ugyan a szokott rendtől igen eltérő
módon, mert hiszen erre is aligha nem hozand-
nak a legközelebbi napok elég okot, hanem csak
valamivel szabadabb kezet adjunk működő bará-
tainknak.

Indítványát ma délután 5 órakor tartandó
ülésre formulázva igenébe adni, mire az ülés
megnyugodva s azon hiszomben, hogy a magyar-
ban lesz elég örök hazáját megvédeni, csendesen
eloszlott.

Kossuth Lajos lényegileg következő beszédet mondott:

Saját tapasztalása után biztosítja szülő a házat, hogy a magyar nemzet tökéletesen el van határozva: alkotmányos szabadságát, nemzetiségét és független önállóságát utolsó csep véreig védelmezni.

Ha látták volna a képviselők, miként fogadták őt a Tisza partján! Mert nem szólónak kellett a magyar néphe lelkesedést önteni, hanem inkább őket öntötték beléje.

Egyszerű felhívására husz, harmincz ezren ajánkoztak fegyvert fogni, úgy, hogy ha a szabadság háboru ki üt, egy pár hét alatt 300,000 magyar fog állani a csata síkon.

Jöhet szerb, tót, rác, lázadás, jöhet undok rablóival Jellachich a magyart készen fogja találni küzdésre. A magyar mint oroszán aludott, de nem halt meg. Régi hősiessége nem fagyott el, hanem még erősödött.

A mi a felolvasott irományt illeti ez így gyalázatos comédia.

Egy híres rablóban, Sobriban, vagy Zöld Marcziban több erkölcsi szemérmesség van, mint abban ki ezen iratban királyi biztosnak van kinevezve. Nincs egy bandita a világon, ki nem pirulna ilyen szemtelen szerepet elvállalni.

A nemzet kaczagta az alávalóságot, és nyílhomlokokkal járó gazságot. Szülő szerette, hogy kaczagtunk, mert ez az ön bizodalomra mutat, mely a gyáva roszakaratuakat megvetni szokta.

Szülő kételkedik az aláírás valóságában, és hiszi, hogy az egész alatt cselekedzik. Arra van az számítva, hogy a gyávák rettenjenek meg s Jellachich időt nyerjen erősödni.

E szempontból tekintve az okirat mint koholt, semmi figyelmet nem érdemel.

Ha pedig nem koholt: íme itt vannak ellenében a legvilágosabb orgamentumok, melyszerént arra minden tétova nélkül kinondhatjuk: hogy az első betűtől az utolsóig törvénytelen, következőleg mind azok, kik e határozott uton e rendeletnek bár miben is engedelmességek merészelnének, a hazának, szabadságnak, és nemzetiségnek nyílt ellenségének tekintendők.

Az 1848. III. azt kívánja, hogy a király rendeletei csak úgy érvényesek, ha azokat a Budapesti székelő miniszterek egyike is aláírja. Hol van itt Budapesti Rétsei general? — Ki hallotta itt híreit?

Ugyan ezen évi IV. törvény 6 §. szerint az évi ülés addig el nem oszlathatig míg a jövő évi költségvetés megszavazva nincsen. Meg van e szavazva?

Végre ezen rendelet az egész alkotmányt agyon zúzván, ott vannak a miniszteri felelősségről szóló törvények, mely szerint kívánnunk kell, hogy ezen Rétsei general azonnal perbe fogassék.

Azalat azonban harczra kell készülnünk, itt az elhatározó perc. Most kell erőnket kifejtenünk.

Ügyünk oly igazságos, hogy ha mi vesztünk, az embernek aheusa kellene lenni.

Felkelünk oly tömegben, hogy az ellenségre csak rá kell dölnünk s őket terhünkkel nyomjuk agyon.

A városban minden felé a híres királyi rendeletről beszélnek.

Sokan tanakodnak, hogy akadáhat ember, ki nem restel a világ és historia előtt, ilyen nyomorult sereget viselni, mint azok kik e rendeletet aláírták.

Jellachich e levéllel már parancsolgat. Természetesen csak ott, hol hadserege lévén, minden firka nélkül is nem telik mesterségibe parancsolni.

A mi véleményünk e nevezetes és első Leopold korura, az egerjesi mézárszékre, vissza vivő iratnak genesisé körül belől ilyen forma lehet.

A király beteg, mint mondják ájtatoskodó ember.

A jesuiták és camarilla tagok bémennek hozzá valamely komorabb órában, s asztalára tesznek vagy hat darab papirt aláírás végett, mondván, hogy az elsőben 50 ft. nyugpénz van egy özvegy számára, kinek férje Milanóban esett el, a másik alapítvány az irgalmas barátok számára, a harmadik egy kinevezés, a negyedik egy dorgáló szózat a magyarokhoz, hogy miképen mertek Horvátországba betörni.

Ötödik Ferdinand alá írja s meg volt.

De most miniszteri ellenjegyzésre volt szükség. Körül néztek.

Van, s egy 80 esztendő de crepius general Rétsei ki a mellett tudatlanságából híres az armadában: e mellé vannak sok adósságai.

Ki tudja a szegény öregnek adtak egy pár száz forintot költsön, s ő azt gondolta, hogy egy obligatiót ír alá.

Igy származnak a bécsi burgban az ilyen rendeletek, melyek aztán az országot egy két ember hűségéért vérbe és lángba borítják.

Ezelőtti, Szegvárról írt levelem elveszett, s így úti czikkemben hézag támadt, mit kipótolni későnek tartok.

Barátom Bert! —

Holdmező-Vásárhely.

Ezelőtti félórával küldtem el félbeszakasztott levelemet Jokay-mézesheteket élő — barátunktól, s már másoknak írásához fogok.

Igen, mert keblem annyira tele van érzeménnyel, hogy azt ki kell öntenem, közölni, megszólítani vágyok másokkal is.

Meghallottuk a lelkesedést és tettkezséget, mely — futárunk állítása szerint — Pestbudán minden képzelet túl szárnyal, körülményesen értesülénk derék hadseregünk hősiességeiről és magatartásáról; olvasok Zicsi Ödönnek gyalázatos árulást s az azt követett igazságos büntetést, melyhez hasonló érjen minden gaz hazaárulót; és látjuk elvégre a lelkesedést a tevés készségét mindenfelől merre csak Kossuthunk jár és kel, hogy felriassza álmából a szendergésbe ringatott és simogatott orosz lányt, melyet az armány és gyalázatos álmába készül agyonverni, mert ébrenléte előtt reszketve törődnek meg gyáva térdei.

Ennyi remény, ennyi jó kilátás és ennyi siker — s én hallgassak most az öröm érzetében, midőn a bosszankodás, bánat és keserűség oly folytonosan tartó napjaiban, szüntelen folyt tollamból az ingerlő buzdító és fájdalmas szó.

Nem, közös bánat, közös öröm!

A ma délelőtti népgyűlés minden eddigi látottak között a legnépesebb volt, s eredménye az, hogy holnap indul már egy csapat előlegesen is.

A tiszai nép romlatlan magyar kebele sovárók harcolhatni a hazáért, megérdemelhetni, kivívhatni szabadságát.

Egy roppant ebéd adalék Kossuth tiszteletére, mellynél egyik toast a másikat ér, egyik szikra a másikat gyújt. Egy lelkes pap toastja egy Hiszek egy Kossuthot szavakkal kezdődött s illy értelemben ment keresztül a hiszek egy Istenen. Kossuth maga is több toastokat ivott, s szavait a bor előtt nyelé el a vendég és vendéglő sereg.

Most van tanácsülés, a felkelés rendezését és indulását illető intézkedésekre nézve.

Holnap Szegedre utazunk.

Majd elfeledém, hogy Reasa Károly — saját folyamodására — amnestiát nyert azon feltétellel, hogy 150 levassal parancsa alá áll és eddigi életével — ígérete szerint — felhagyva, véghez vitt bűneit a haza szolgálatában igyekszik jóvá tenni.

Midőn e levelemet kapod, akkor már a Szegedi várban levő szegény olaszok is alkalmasint szabad lábbon lesznek. E szegény — mintegy 500 — political fogoly, valami öt év óta záratott el, nyugtalankodási hajlam miatt. Hallott-e a világ ennél borzasztóbb gazságot, Hajlam miatt elzárni valakit és nem hallgatni ki, bár csak egyetlen egyszer az egész idő alatt. Halhatlan embertelenség!

De hagyjuk a komolyságot, vidámak derültek legyünk, hisz a magyar nemzet legyőzhetlen, mert felkelt és vivni kész!

Jokaitól küldött levelem végén vidéki Mákvirágokat ígertem néked, itt küldöm őket alább némellyike tán nem oly finom szegélyű, nem oly szép colorittal bíró, mint mellyekkel Pesten szolgáltam lapod szép olvasóúőinek, de hiszen most a puszták vad, de tiszte keblű fiait közt vagyok, s azért Mákvirágaim sem lehetnek oly civilisáltak habár nem is vadak.

A mi utamat általánosán illeti, az barátom a legkellemesebb kivéve azon aprólékoságokat, mellyeket a francia Les petites miseres de la vie humaine-nek nevez, s milyenek, ha az ember pisztolyait valamelyik station feledí, vagy, ha — mind egyik utitársunkal történt — a házi kisasszonyt szobaleányának tartva, azt kérdi tőle, hogy „hát van-e már magának szeretője babám?” vagy pedig ha a reggeli napnál nyílt kocsit kér s a déli esőnél bőrig ázik, vagy, ha jobb ülés kedvéért szalma helyett lóherrel rakatja meg a kocsit, s két órai haladás után azt veszi észre, hogy a rázkodás miatt kabályának varrása is felbomlott vagy — Bernát Gazsi barátomként — zsebében a huszasok garasokká váltodnak át, ilyen továbbá, ha az ember egész jó reménnyel courizál egy estén át valakinek, s az elbucuzáskor az imádott kezének egyik ujján egy mátkagyűrűt pillant meg; ilyen az, hogyha az ember ebédre hivatik s a népcapacitatiojába annyira bele merül, hogy — mint velem Czegléden történt — akkor ér az asztalhoz, mikor már a fekete kávé is megitták.

Illyen és hasonló petites miseres-ek kívül — mellyekben egyébiránt a legtöbb és durvabb tréfa — és vígsági-anyag szokott rejleni — ntunk a legkellemesebb volt, kivéve a mai kocsizást Szegvárról eddig, mellyet fantasiamnak minden megerősítése mellett sem tudok másnak nevezni, mint egy piszkos időnek, habár ezt állítják is másfelől, hogy igen jó volt esője a földnek.

„Und so seh' ich fallen Zweig auf Zweig!“ az az így telnek el a napok egymásután, mintha

az idő kocsijának kerekei előbe egy ezer löcrejű mozdony lenne fogva.

Holnap meglátom a szegedi szép hölgyeket, de míg ezekről valamint egyebekről írhatnék, addig is Isten veled és légy ollyjó reményel mint vagyok én, barátod

Csernátóni.

Vidéki mákvirágok.

— Népfelkelési párbeszéd Kecskeméten.

„Hát megyünk sógor!”

„Nem én.”

„Hogyne?”

„Nem én, az apám lelkének se, ha tudom!”

„De mégis, velünk együtt csak eljön a sógor?”

„Nem én.”

„Hát igazán nem jön sógor?”

„Nem én.”

„Na ha nem jön, hát jó éjszakát!” s ezzel kapacitáló emberünk sógorát egy golyóval — mint utolsó argumentummal — észre térítette, mert agyon lötte.

Illyen eset kettő történt.

— Somogy vármegyében van egy ember — hacsak nem táblabíró — kinek akkora keze van, hogy a kesztyűstől mindig a czimert kénytelen megvenni. Azt beszélik, hogy ez ember (bocsánat, ha mégis táblabíró) — nevére nézve vizeki Talián Pista — az utolsó cholera alkalmával béresét, egy szomszéd megyei városba kesztyűt vásárolni küldvén, elfeledé neki utlevelet adni, minek következtében a béres a cholera cordonnál feltartóztatott, s ki és miféle járatbani téle iránt kérdőre fogott, mindenek előtt passussa kéretvén elő.

„Uram — felele a fiú tökéletes lélekjelenléttel, mint ollyan, ki magát biztosnak hiszi — én Talián Pista bérese vagyok, passusom ugyan nincsen, de itt van egy fél kesztyű, melyet uramtól mustra gyanánt viszek, hasonló párt vásárolni, s ezzel a félkesztyűt előmutatá.

„Passirt, kiálta az egész cordon tisztség, e jel nem csalhat, illy kesztyű az isten ege alatt csak egyetlen ember kezére való, és az egyetlen — Talián Pista.

Rosz nyelvek azt is beszélik, hogy nagy kezű honunkfia egy rivalra akadt, s az senki más, mint Metternich, kinek kezényomni az osztrák Staatscassában mai napig is láthatók.

— Azt hallottam, hogy a nádor gyalázatos visszavonulásán, leginkább Wagner műáros bosszankodik, mert a sok menykő portait most már mind nyakán marad: mi azt tanácsoljuk Wagner polgártársunknak, hogy ama megmaradt arcképeket kocsira rakva; mint valódi bagagyt küldje utánna a csata jelölmezszőköt vezérnek kinek pedig szobája falán egy illy arckép függő vegye le azt, s szegét küldje egy vashámorba, hogy öntessék belőlök egy horog, melly minden hazaárulót megbirjon.

— Éppen most halljuk, hogy a megfutamlott István főherczegnek a brüniek macskazonét csináltak. Így van jól: kutyának macskazene.

— Hiteles kútfőből írhatjuk, hogy Jellacsics 200 elefántot rendeltetett Numodiából, Latour

által, ezen állatoktól várván a végeszközt, melly által katonáit, — kiket hátulról lövésekkel hajtott a csalára — előre kényszerithesse. Kulförásunkból még azt is tudjuk, hogy az elefántok felebb irt számának fele fehér fog lenni, da mit er uns was weiss machen kann.

— Zichy Ödön felakasztatott. Így vesszen minden áruló. Egyébiránt azt beszélik, hogy a nemes gróf teljes erejéből is igyekezett azt megmutathatni, miszerint ő a camarillának köteles szolgálja és teljesen függő eszköze. Adjon Isten sok illy kész köteles szolgálkat a camarillának.

— Uram, uram Babar czi uram, szóllok az urhoz! Csongrád vármegye még mindég vár kigyelmedre, hogy számoljon immár valahára követi sáfárságáról, mert hejh — szó a mi szó — de — kutyául viselte kigyelmet magát.

— Kigyelmedhez is vona egy kis szóloom nemzetes Somsich Pál uram. Ön jó ebédet tud adni — mint hallottuk — Jellacsics tisztelőre. Vigyázzon kigyelmed, ne hogy majd valami károgo szárnyas állatoknak adjon ebédet saját édes testének testéből, mert a szent irás szava szerint: so kaknak szemei fordultanak vala feléje, minek az a következése is lehet, hogy a kigyelmed szemei is kifordulhatnak sokak felé.

— Hát az a Sina mit álmodott, midőn Jellacsics számára lisztet szállítatott: hejh, hejh drága kenyér lesz az, és sulya alatt még tán az épülő lánczhid is sohajtozni fog. Bizony algha nem fog teljesedni uram bátyám jóslata, hogy ő biz az uristennek sem fog a lánczhidon átmenetért fizetni. Ha jól emlékszünk jószágokai is vannak ám ama lisztes urnak, igen jó telepítési földek, a Zichy Ödönével s nádoréival egyetemben.

— Ugyan hát a Vai ministerium nívé lett, tán bizony elolvadt és savó lön belőle. Nem kár érette.

— Azt beszélik némelly rágalmazók, hogy a megfutamolott nádor azért mondott le, mert esztét vesztette. Kába beszéd! e nyomorúság a főnséges urat soha sem érheti, von wo hernehmen wenn nicht stehlen? kérdéső a német.

— A csongrádi catholicum templomban megérkezésünk előtti nap imádkozott a pap a király életeért. A nép azonban zagni és morogni kezdett — és nem imádkozott, mert ugymonda azon királyért, ki hűségeért illy hálátlanul fizet, imádkozni bűn! Ime itt arathatja gyümölcsét adynastia annak, hogy inkább hallgat a hitszegő tanácsosok, mind igaz hivei számára. Ki mint vet, úgy arat.

— Itt olvastam a vásárhelyi casinóban egy hirdetést, melly szerint egy debreczeni fogadó vendéglőjének arany birka czimet, a nádor iránti honpolgári tisztelet érzetéből István nádorhoz czimre változtatá. Semmi kifogásunk ellene, mert a két czim utoljára is csak egy jelentésű, azonban mégis hisszük, hogy az illető f. gadós, most már az István nádort ismét az arany birkával fogja helyettesíteni, csupa honpolgári tisztelet érzetéből.

— Hát az a dominus Calderoni mit csinál a váczí utzában. Most perse változván a kilátások,

nagy radical lett, de nem kell hinni a ficzkónak, hamis még a zuzája is, saját füleimmel halottam nyilatkozatai után írhatom ezt, szemmel kell ősmét tartani.

Csernátóni.

Camarilla.

Legyen kimélet, legyen gyávaság, de a sajtó stb. általa alakuló közvélemény a camarillának tulajdonítja azon vérszomjas politicát, mellynek dűhe különösen egy osztrák monarchiában működik és legközelebb édes hazánkban nyilvánítja megveszettségét.

Tehát a camarilla gyilkol, rabol, pusztít és gyujtogat hazánkban osztrák hóhérokkal, osztrák fegyverrel, osztrák czim és zászló alatt!

A camarilla foglalja el horvát király nevében a magyar király birtokát; a camarilla nyilvánítja neutralisnak az osztrák császárt a horvát és magyar király közt, magyar várainkban a camarilla forgatja fel törvényeinket, ő tiporja lábba szabadságainkat, ő kényszeríti a volt nádort szülő helyét, hazáját oda hagyni veszély idejében!

A végtelenségig terjed mind azon infamia, mellyet e camarilla büntetlenül elkövet és az égnek nincsenek menykövei.

Igen, de ha mindezt a camarilla követi el, nem csak természetesen erősebb és nagyobb hatalom mint bármely istenjogu uralkodó, hanem egyedüli is, tehát az istenjogot hátérbe szorító.

És ez a sajtó dilemmája azon koronás fő ellenében, egyedül, mellyhez fordulhat valamely nemzet egyetemes ügyében, egyedül mellyet ismerhet el törvénycs főnökének.

Ha a sajtó és közvélemény folytonosan és makacsan továbbá is a camarillával bajlódik, bizonyítványát adja, hogy felszentelt és megesküdhett királyát ignorálja; ennek természetes következése pedig az lesz, hogy ezen ignorált királynak ki kell lépnie személyesen, erőteljesen, minden reá ruházott jogaival, visszavevén usurpált hatalmát ama camarillától.

Ha pedig a király ezt nem teszi és a nép vagy a nemzet továbbá is csak a szélmalom camarillával bibelődik, ismét természetes, hogy például a magyar hűség és magyar ragaszkodás a Salm Lothringen dynastiahoz szinte csak phantom marad örökre. Tán jó lenne azt a camarillát megkoronázni?

A magyar táborzás 1849.

Hogy hadi munkálatink, mind az aldunai, mind a Dráva melléki táborba mi igen rosszul mennek; azt nem csak tudjuk és látjuk: de még az is mindenki előtt isméretes; hogy állapotink olly gyalázatoson, legfőképp mi okból mehetnek.

Azomban ezen érdembe mind eddig dolgainkon csak pálastolólag igyekezték segiteni. Mi lett mind ezeknek haszna? száz mutogatásnál is a tények világosan szólnak. De merem állítani, hogy ha dolgaink ezen érdembe továbbra is eként maradnak; a be állandó események — ohajtom ne legyen úgy, de félek; mert már több jóslatim, mikről hírlapi uton, de egyéltb dolgozatimba is szölkék teljesültek — a dolgot még tovább világosan is igazolandják.

Az aldnai táborzásról, noha igen sokat lehetne; egyebet nem említek annál; mi a Közlöny szeptember 30-ik napján megjelent darabjába, bizonyos Becskerekről kelt tudósításba foglalták. Hol világossan ki van mondva; hogy ott mindennapi ármány s árulás mind eddig a leggyalázatosban napi rendben vannak. A legszebb helységeink kiraboltattak, s elfoglalódnak, s körül is sánczoltattak. E sors érte legközelebb, az olly sokat áldozott Ürményházát, s többeket. Szüntelen csak illy leverő híreket hallunk, nincs többé ez, nincs többé amaz helység: most épen azon hír szárnyal; hogy a Becskerek is elfoglalódtak. stb.

A drával táborozástól mi sok igen gyalázatos ármányt, s árulást lehetne előlhozni?!

Ha a nemzet, de különösen Budapest lakosi útjában olly erélyesen fel nem lépnek; az alacsony árulás s ármány a hadjárat, kétségtelenül egész a hon szívéig járta. Mert kárhoztatva legyen említve a drávamelléki majd öt hónapos hadi készüléteknck, nem lehetett csak annyi eredménye is; hogy a Dráván több helyet áttaláló rabló csoportok ellen, csak egy fa Jankót is bírtak volna kiállítani!

Ugyan kérdeni vagyok bátor; lehet e szabad s ennek az egész nemzet szemelattára illy gyalázatosan menni?!

De felhagyván a már régebben elmúltakkal, elegend én csak azt kérdelem; hogy egy tábor elől elszökni, egy nagy számu ellenségnek lehet-e, szabad-e? úgy: hogy az még csak észre se véstessen.

Mennyire emlékezem, a hadi törvény illy esetekbe, a tábor szemőrökre, s tisztekre agyonlövési halált szab. A vezért hasonlóan s rögtön hadi törvény előbe kívánja állíttatni.

Mi fog Jellasich megszökése, — hogy ne mondjam megszöktetése — érdemében történni? azt én nem üzöm füzöm. Azzal bár mi; vagy ha épen semmi nem történik is, sokat nem törődöm: hanem arra kívánom a hont teljes erőmből figyelmeztetni, hogy ha mi seregeinknek nem akarunk s nem bírunk magyar hadvezéreket s tiszteket adni: nézzük csak: a ráczok, az illirek, a tótok a szászok alkalmaznak e másokat vezérül mint ön fiaikat? a hon megmentését mind csak olly egyenektől várjuk; kik az austriai tábor neveltségei, sőt kegyeltei valának; kik kissőbb nagyobb részben ha világossan nem is, de alatomossan a legnagyobb valószínűséggel még most is oda szítanak; s annak megkerített zsoldosai: úgy mi igazán szerencsések soha sem leendhetünk.

Mivel vezéreink nem azt fogják tenni, mit a kezekre bízott erővel tenni lehetne: hanem csak

annyit teendnek, hogy magokat egészen ne compromittálják; az egész hadjárásunk — valamint eddig mindenütt, úgy ennek utána is csak providete leért intézve. —

Illy hadi munkát, s működés mellett pedig mi, ki mondom előre — bár mennyi embert, s kötelességet áldozanduk is fel — előbb utóbb mégis el bukunk. —

Szégyenlem, ha nemzetünkben az erdélyi Urbán s a tót Hurbánál különb honmentők, — kik közül egyik sem volt hadi ember — nem találkoznának. —

Pirulva kell rá gondolnom, hogy azon semiházi hitvány emberek, mi tekintélyt bírtak magoknak a bécsi camarilla előtt is kivívni.

Velek az nem csak tanácskozik; hanem azokkal nyilvánosan szövekezték; őket fegyverrel, s pénzzel, stb. segíti.

Hát nagynevű s világhírű eldődeinket nem honfiak vezérelték e? nem azok tették e rejtanetessé? s legyőzhetetlenné? hát mi azok maradéki annyira elkorcsosultunk e? s olly galagonya nemzeté lettünk e? hogy magunkba még csak nem is bizunk? s nemzetiségünk, szabadságunk megmentését, s kivívását mind csak idegenek kezéből várjuk?

Nem, nem, az nem igaz; a magyar korántsem olly gyáva: csak kezdjük meg igaz magyar hadsereggel a táborozást, maga a csatatér szül majd — mint a mult századba kezdődött francia forradalom ügyvédekéből, mint Moreau; kitől még Napoleon is retteget; s egyéb mindenféle karból, még pinczerekből is, mint Lauriston, adott a francziáknak világhírű vezéreket — számunkra is kétség kívül több derék honfi hadvezéreket. —

De vannak is más többen, szükség neveiket említnem; amúgy is ismeri a hon hű fiait: csak nem kell most a gradualis promonira nézni: rögtön fel kell azokat emelni, kik magokat szembe tünőleg ki tüntetik, s megkülömböztetik.

Szabad legyen ennek folytába érintenem, hogy magát annyira megkülömböztett tüzét főhadnagynak, a derék Makk minél előbb nagyobb rangra emeltessen, hogy neki még sokkal nagyobb mező nyíljon, nem csak a hon iránt bizonyított hű vonalmát, de kitüntetett tudományos becsületét, s tapasztalati ügyességét is mindinkább be bizonyítani.

Hadsereget tehát testestül lelkestül magyart minél előbb, mert különben ha Kossuthunk bármilyen ezreket öszve varásoland is; kívánt czélhoz alig jutunk, sőt felől, hogy előbb utóbb megbuktatva leendünk. Budapest 6. oct. 1848.

Dinyésy Mihály.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő kenet,

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten Nádorutca 208. 1. emelet. Ára $\frac{2}{3}$ — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggel 6 órak.

A dunagőzhajótársaság főügyvivősége.

Magyar köz-zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, szíveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat	reggel 6 óra 30 percz.
" " " " " " " "	tehervonat délben 11 órakor
" " " " " " " "	személyvonat délut. 1 $\frac{1}{2}$ óra.
Szolnokból Pestre. Tehervonat	reggel 4 óra 15 percz.
" " " " " " " "	Személyvonat reggel 6 óra 45 perczkor.
" " " " " " " "	Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Váczfelé	reggel 7 órakor.
" " " " " " " "	délután 3 óra 30 percz.
Vácztól Pestfelé	reggel 8 óra 30 percz.
" " " " " " " "	délután 5 " 45 "

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.